

Kohtuasi C-494/23 [Mahá]ⁱ**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

3. august 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Nejvyšší soud (Tšehhi Vabariik)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

7. juuni 2023

Hagejad:

QE

IJ

Kostjad:

DP

EB

Põhikohtuasja ese

Ese, mille kriminaalmenetlusasutus on andnud hoiule pärast seda, kui see ese ei ole kriminaalmenetluse eesmärgil enam vajalik – Hoiule antud eseme tagastamine – Mitu isikut, kes väidavad, et neil on esemele õigus – Vajadus saada eseme tagastamiseks luba kõigilt hoiuleandmise menetluse osalistelt – Nõusoleku andmisest keeldunud isikute nõusoleku asendamine kohtuotsusega

Põhikohtuasjas paluvad hagejad (elukoht Tšehhi Vabariigis) teha kohtuotsuse, millega asendatakse kostjate (elukoht Prantsusmaal) tahteavaldus nõusoleku kohta hoiule antud eseme tagastamiseks hagejatele.

ⁱ Käesoleva kohtuasja nimi on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetluspoole tegelikule nimele.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Eelotsusetaotluse ese on tsiviil- ja kaubandusajades kohtualluvuse eeskirjade tõlgendamine.

Euroopa Kohtul palutakse konkreetselt otsustada, kas menetlus, mis käsitleb hoiule antud eseme tagastamiseks kostja nõusoleku asendamist, kui eseme oli hoiule andnud kriminaalmenetlusasutus, kuulub liidu õiguse autonoomse mõiste „tsiviil- ja kaubandusajad“ alla Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT 2012, L 351, lk 1; edaspidi „Brüsseli Ia määrus“) artikli 1 lõike 1 tähenduses.

Juhuks, kui Euroopa Kohus otsustab, et see on nii, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus kindlaks teha, kas hagi, mille esitamisega on kõnealune menetlus algatatud, tuleb liigitada kolmandate isikute osalusega menetluseks Brüsseli Ia määruse artikli 8 punkti 2 tähenduses, võttes arvesse, et see menetlus on hoiuleandmise menetluse vahemenetlus.

Eelotsusetaotluse õiguslik alus on ELTL artikkel 267.

Eelotsuse küsimused

- 1) Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades artikli 1 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et hoiule antud eseme tagastamiseks kostja nõusoleku asendamise menetlus, mis on hoiule andmist käsitleva menetluse vahemenetlus, mis algatati pärast seda, kui kriminaalmenetlusasutuse poolt ära võetud ese anti hoiule, kuulub mõiste „tsiviil- ja kaubandusajad“ alla selle õigusnormi tähenduses?
- 2) Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades artikli 8 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et hoiule antud eseme tagastamiseks kostja nõusoleku asendamise nõue, mille on esitanud üks hoiuleandmise menetluse osaline selle menetluse teise osalise vastu, on hagi selle õigusnormi tähenduses?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT 2012, L 351, lk 1) artikli 1 lõige 1, artikli 4 lõige 1, artikli 5 lõige 1, artikli 8 punkt 2 ja artikli 26 lõige 1

Viidatud liidu kohtupraktika

14. oktoobri 1976. aasta kohtuotsus LTU, 29/76, EU:C:1976:137

27. oktoobri 1977. aasta kohtuotsus Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172

3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Schneider, C-386/12, EU:C:2013:633

28. veebruar 2019. aasta kohtuotsus Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162

18. septembri 2019. aasta kohtuotsus Riel, C-47/18, EU:C:2019:754

Viidatud liikmesriigi õigusnormid

Tšehhi Vabariigi kriminaalmenetluse seadustik nr 141/1961 (zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád))

„§ 80

- 1) Kui äravõetud [...] ese ei ole edasise menetluse jaoks enam vajalik [...], tagastatakse see isikule, [...] kelle käest see ära võeti. Kui õigust sellele esemele nõuab teine isik, antakse ese üle isikule, kelle õiguses sellele ei ole kahtlust. Kahtluste korral antakse ese hoiule ja isik, kes taotleb õigust sellele esemele, suunatakse tsiviilkohtusse. [...]

Tšehhi Vabariigi erikohtumenetluse seadustik nr 292/2013 (zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních; edaspidi „seadus nr 292/2013“)

„§ 298

Hoiule antud eseme tagastamine

- 1) Kohus tagastab hoiule antud eseme selleks volitatud isikule isiku taotluse alusel. Kui ese oli hoiul seetõttu, et keegi teine peale volitatud isiku taotleb õigust sellele esemele [...], siis on hoiule antud eseme tagastamiseks vaja kõigi osaliste nõusolekut [...].

[...]

§ 299

Hoiule antud eseme tagastamiseks nõusoleku asendamine

- 1) Kui isik on keeldunud andmast nõusolekut hoiule antud eseme tagastamiseks, võib selle nõusoleku asendada jõustunud kohtuotsusega, milles on sedastatud, et tagastamisele vastu olnud isik peab andma nõusoleku eseme tagastamiseks taotlejale.
- 2) Nõusoleku asendamise kohtuasjad kuuluvad lõike 1 kohaselt selle kohtu pädevusse, kus toimub hoiuleandmisega seotud menetlus.

§ 300

Hoiuleandmise erijuhtumid

Kui kohus võtab hoiule esemeid teistes õigusaktides ette nähtud juhtudel, kohaldatakse asjaomasest õigusnormist tulenevaid eeskirju [...] olenevalt eseme hoiule andmise olemusest ja eesmärgist“.

Seadus nr 91/2012 rahvusvahelise eraõiguse kohta (zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém; edaspidi „rahvusvahelise eraõiguse seadus“)

„§ 6

Tšehhi Vabariigi kohtute pädevus

- 1) Rahvusvahelise eraõiguse seaduse § 6 lõike 1 kohaselt kuulub asi Tšehhi Vabariigi kohtute alluvusse, kui menetlusnormide kohaselt kuulub kõnealune menetlus territoriaalselt Tšehhi Vabariigi territooriumil asuva kohtu pädevusse, kui käesolevast seadusest või muudest õigusaktidest ei tulene teisiti“.

Asjaolude ja põhikohtuasja menetluse lühiülevaade

- 1 19. augustil 2017 otsisid hagejad Saksamaalt kuulutuse alusel mootorsõiduki. 12. septembril 2017 pidas Policie České republiky (Tšehhi Vabariigi politsei) sõiduki kinni seoses kahtlusega, et Prantsusmaal võib olla toime pandud vargus. Seejärel andis politsei sõiduki hoiule Okresní soud v Českých Budějovicíchile (České Budějovice piirkondlik kohus).
- 2 Hagejad esitasid sellele kohtule hoiule antud sõiduki tagastamise taotluse. Võttes arvesse, et varasemates menetlustes olid ka teised isikud teatanud, et neil on õigus sõidukile, on Tšehhi Vabariigi õiguse kohaselt vaja, et hoiule antud eseme tagastamiseks annaksid nõusoleku kõik huvitatud isikud või et nende nõusolek asendataks kohtuotsusega.

- 3 Seetõttu esitasid hagejad kõnealusele kohtule kostjate (elukoht Prantsusmaal) vastu hagi hoiule antud eseme tagastamiseks nõusoleku asendamise nõudes. Kostjad selles menetluses vaidlusse ei astunud.
- 4 Esimese astme kohus tõdes, et kostjate kohtuistungile ilmumata jätmise tõttu puudub tal rahvusvaheline kohtualluvus, ja jättis hagi läbi vaatamata. Apellatsioonikohtuna tegutsev Krajský soud v Českých Budějovicích (maakonnakohus Czeske Budziejowices, Tšehhi Vabariik) jättis esimese astme kohtu määruse kehtima.
- 5 Mõlemad kohtud nõustasid, et kostjate tahteavalduse asendamise nõue on oma olemuselt puhtalt tsiviilõiguslik nõue, et kõnealuses kohtuasjas on olemas rahvusvaheline element ja et kohaldatav on Brüsseli Ia määrus. Nende kohtute hinnangul, lähtudes üldreeglist *actor sequitur forum rei* (Brüsseli Ia määruse artikli 4 lõige 1) ja selle reegli lubatavatest eranditest (kõnealuse määruse artikli 5 lõige 1), sai Tšehhi Vabariigi kohtu kohtualluvuse tunnustamise aluseks olla ainult viidatud määruse artikli 26 lõige 1. Kostjad ei asunud aga Tšehhi Vabariigi kohtu menetluses vaidlusse ja seetõttu puudub õiguslik alus selle kohtu rahvusvahelise kohtualluvuse tunnustamiseks.
- 6 Kostjad kaebasid apellatsioonikohtu otsuse edasi Nejvyšší soudile (Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus) ehk eelotsusetaotluse esitanud kohtule.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 7 Hagejad väidavad, et apellatsioonikohus lahendas Tšehhi Vabariigi kohtute rahvusvahelise kohtualluvuse küsimuse valesti. Nad viitavad selles valdkonnas seaduse nr 292/2013 §-le 299, mille kohaselt on nõusoleku asendamise kohtuasjad selle kohtu alluvuses, milles toimub hoiuleandmise menetlus. Hagejate hinnangul on Tšehhi Vabariigi kohtute kohtualluvuse tunnustamisel otsustava tähendusega asjaolu, et ese anti hoiule Okresní soud v Českých Budějovicíchile (České Budějovice piirkondlik kohus) kriminaalmenetluse seadustiku § 80 kohaselt. Seega, järgides *perpetuatio fori* põhimõtet, tuleks niisugust kohtualluvust tunnustada ka menetluses, mis tuleneb hoiuleandmise menetlusest. Hagejate hinnangul ei tulene nõusoleku asendamise menetlus materiaalõiguslikust suhtest hagejate ja kostjate vahel ning seetõttu ei ole Brüsseli Ia määruses ette nähtud eeskirjad kohaldatavad.

Eelotsusetaotluse põhjenduste kokkuvõte

- 8 Põhikohtuasjas on vaja saada vastus küsimusele, kas see asi kuulub Tšehhi Vabariigi kohtute kohtualluvusse. Vaidluse ese on küsimus, kas selle kohtualluvuse kindlakstegemisel tuleks lähtuda Brüsseli Ia määrusest ja kas selle määruse kohaselt tuleks asuda seisukohale, et Tšehhi Vabariigi kohtud on pädevad, ning kui nii, siis kas see kohtualluvus tuleks kindlaks teha selle määruse artikli 8 punkti 2 alusel, mis on eri keeleversioonides sõnastatud erinevalt. Kui

Euroopa Kohus kinnitaks, et Brüsseli Ia määrus ei ole kohaldatav, saaks lugeda rahvusvahelise kohtualluvuse ja samas Tšehhi Vabariigi kohtute pädevuse aluseks rahvusvahelise eraõiguse seaduse § 6 lõike 1 koostoimes seaduse nr 292/2013 § 299 lõikega 2.

Esimene eelotsuse küsimus

- 9 Selleks et teha kindlaks, kas Brüsseli Ia määrus on käesolevas kohtuasjas kohaldatav, tuleb kõigepealt teha kindlaks, kas tegemist on tsiviil- ja kaubandusajaga¹. Ei ole kahtlust, et selle määruse kohaldamise eeldused on täidetud.
- 10 Põhikohtuasjas käsitletava juhtumi puhul nimelt pidas politsei hagejate auto kinni kriminaalmenetluses olulise esemena. Pärast seda, kui ese ei olnud edasises kriminaalmenetluses enam vajalik, pidi kriminaalmenetlusasutus põhimõtteliselt tagastama auto hagejatele. Aga kriminaalmenetluses taotlesid õigust sellele autole ka teised isikud. Seoses sellega tekkisid kahtlused, kellele tuleks auto üle anda, ja seetõttu otsustas nimetatud asutus selle hoiule anda.
- 11 Järelduse kasuks, et nõusoleku asendamise põhikohtuasi sisaldab oma objektiivses ulatuses mõistet „tsiviil- ja kaubandusajad“ Brüsseli Ia määruse artikli 1 lõike 1 tähenduses, räägivad järgmised asjaolud.
- 12 Liikmesriigi kohtupraktika kohaselt, täpsemalt konsolideeriva seisukoha R 24/2007² kohaselt, mille andis välja Nejvyšší soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus), on hoiule antud ese, mille kohta on välja andnud määruse kriminaalmenetlusasutus kriminaalmenetlusseadustiku § 80 kohaselt, hoiule antud ese seaduse nr 292/2013 tähenduses. Niisuguse hoiuleandmise eesmärk on kõrvaldada kahtlused selles, kellel huvitatud isikutest on omandiõigusel või muul õigusel põhinev nõue eseme üleandmiseks. Ese võetakse hoiule sellepärast, et faktiliste või materiaalõiguslike kahtluste kõrvaldamine huvitatud isikute viidatud omandiõiguse või muu õiguse valdkonnas ei ole kriminaalmenetluse eesmärk. Tavaliselt määratakse selliseid küsimusi lahendama tsiviilkohtumenetluseks pädevad kohtud.
- 13 Tsiviilkohtumenetluse osalised menetluse puhul, mis puudutab eset, mille andis hoiule kriminaalmenetlusasutus, on see isik, kes eseme välja andis või kellelt ese

¹ Eelotsusetaotluse esitanud kohus väidab, et Euroopa Kohtu praktikast tulenevad autonoomse tõlgendamise üldised juhised ei lükka ümber kohtu kahtlusi mõiste „tsiviil- ja kaubandusajad“ õiges tõlgendamises põhikohtuasjas lahendatava juhtumi puhul. Selles kontekstis viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus järgmistele Euroopa Kohtu otsustele: 14. oktoobri 1976. aasta otsus LTU, 29/76, EU:C:1976:137, 3. oktoobri 2013. aasta otsus Schneider, C-386/12, EU:C:2013:633, punkt 18, ja 28. veebruari 2019. aasta otsus Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, punktid 46 ja 47.

² Nejvyšší soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus) tsiviilõiguse- ja kaubanduskolleegiumi 11. oktoobri 2006. aasta seisukoht Cpjn 203/2005, R 24/2007, ECLI:CZ:NS:2006:CPJN.203.2005.1.

ära võeti, isik, kes teatas õigusest esemele kriminaalmenetluses, ja asjakohastel juhtudel ka isik, kes teatas õigusest esemele tsiviilkohtumenetluses, teatamata sellisest õigusest kriminaalmenetluses. Üksus, kes on eseme hoiule andnud (käesolevas põhikohtuasjas Tšehhi Vabariigi politsei), ei ole selle menetluse osaline.

- 14 Võttes arvesse, et põhikohtuasjas anti auto hoiule seetõttu, et auto tagastamist nõudis keegi muu kui seda vastu võtma volitatud isik, sõltub auto tagastamine kõigi hoiuleandmise menetluse osaliste nõusolekust (seega põhikohtuasjas ka Prantsusmaal elavate kostjate nõusolekust), asjakohasel juhul sellise nõusoleku asendamisest jõustunud kohtuotsusega. Ainus kohalik kohtualluvus selliste menetluste läbiviimiseks, mis on ette nähtud seaduse nr 292/2013 § 299 lõikes 2, tagab seejuures, et hoiule antud eseme tagastamise hagisid käsitleb koos üks kohus, sest mõnel juhul võib alus niisuguse hagi esitamiseks olla mitmel hoiuleandmise menetluse osalisel.
- 15 Nejvyšší soudi (Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus)³ hinnangul on hoiule antud eseme vabastamise nõusoleku asendamise nõue kohtu jaoks menetluslikuks aluseks otsustamisel, kellele peaks kohus hoiule antud eseme tagastama, ehk teisisõnu, kellel on hoiule antud esemele omandiõigus või muu õigus, mille alusel kohus hoiule antud eseme tagastab. Seejuures ei ole oluline, et seda, kas isikul on omandiõigus või muu õigus hoiustatud esemele, uuritakse selles menetluses ainult sissejuhatava küsimusena ja see on kohtuotsuse resolutiivosas väljendatud kui „tahteavalduse asendamine“.
- 16 Toetamaks seisukohta, et Brüsseli Ia määrus ei ole kohaldatav menetluses, mis on seotud hoiule antud eseme tagastamiseks nõusoleku asendamisega, viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus asjaolule, et kõnealune menetlus on kriminaalmenetluse seadustiku alusel algatatud hoiuleandmise menetluse vahemenetlus, ja riskile, mis on seotud menetlusosaliste poolt pädeva kohtu määramisel tehtud hoiuleandmist puudutavate strateegiliste otsustega.
- 17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, et teise isiku hoiule antud eseme tagastamiseks nõusoleku asendamise menetlus on oma olemuselt seotud hoiuleandmise menetlusega. Tegemist on seaduses ette nähtud viisiga hoiule antud eseme tagastamiseks, sest seda, et puudub kostja nõusolek hoiule antud eseme tagastamiseks, ei saa asendada kohtuotsusega, mis kinnitab omandiõigust hoiule antud esemele. Nagu kinnitas Nejvyšší soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus) eespool viidatud konsolideerivas seisukohas⁴, siis „jõustunud kohtuotsus, mille alusel on kindlaks tehtud, et hoiule antud eseme omandiõigus kuulub taotlejale või muule hoiuleandmise menetluse osalisele, ei ole iseenesest piisav alus eeldusele, et hoiule antud ese tuleb sellele isikule tagastada, sest hoiule antud eseme omandiõiguse küsimuse lahendamine ei pruugi alati kõrvaldada kõiki kahtlusi

³ 2. joonealuses märkuses viidatud seisukoht.

⁴ 2. joonealuses märkuses viidatud seisukoht.

selles, kas tõesti tuleb hoiule antud ese just sellele isikule tagastada ja kas hoiule antud eseme tagastamise nõude esitamise õigus ei ole omaniku asemel hoopis nn pandivõtjal kinnipidamisõiguse alusel või pankrotihalduril“.

- 18 Siin võib leida teatavaid sarnasusi Euroopa Kohtu otsusega Riel⁵. Selles otsuses kinnitas Euroopa Kohus, et nõude olemasolu tuvastamise hagi selle nõude kandmiseks pankrotimenetluse nõuete loetellu tuleneb otseselt pankrotimenetlusest, on sellega tihedalt seotud ja selle õiguslik alus tuleneb pankrotiõigusest. Sarnaselt tuleneb hoiule antud eseme tagastamiseks nõusoleku asendamise menetlus otseselt hoiuleandmise menetlusest, on sellise menetlusega tihedalt seotud ja selle õiguslik alus tuleneb hoiuleandmist reguleerivatest õigusnormidest, mida kohaldatakse asjakohaselt ka hoiuleandmise menetlustele, mis on algatatud kriminaalmenetlusasutuste toimingute tulemusena.
- 19 Samas juhib eelotsusetaotluse esitanud kohus tähelepanu potentsiaalsele võimalusele, et hoiuleandmise menetluste osalised teevad strateegilisi otsuseid, kui rahvusvaheline kohtualluvus hoiuleantud eseme tagastamiseks nõusoleku asendamise kohtuasjades tuleks kindlaks määrata Brüsseli Ia määruse kohtualluvuse eeskirjade kohaselt.
- 20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus juhib tähelepanu sellele, et põhikohtuasjas lahendatava juhtumi puhul nõuab osa hoiuleandmise menetluse osalistest hoiule antud auto tagastamist, nõusoleku asendamise menetluses aga olid kostjateks selle menetluse prantslastest osalised. Kui Prantsuse menetlusosalised nõuaksid hoiule antud auto tagastamist, peaksid nad esitama hagi Tšehhi Vabariigi menetlusosaliste vastu. See võiks motiveerida hoiuleandmise menetluse osalisi mitte esitama tahteavalduse asendamise hagi, vaid vastupidi ootama, et menetlus algatataks teise menetluspoole toimingute tagajärjel, sest Brüsseli Ia määruse artiklist 4 tuleneva üldreegli kohaselt esitatakse nende vastu hagi nende elukohajärgsetele kohtutele. Tavapäraste asjaolude juures ei oleks see probleem, sest tegemist on Brüsseli Ia määruuses ette nähtud kohtualluvuse eeskirjade loomuliku tagajärgena.
- 21 Põhikohtuasi on Tšehhi Vabariigi kohtus toimuva menetluse vahemenetluse, Tšehhi Vabariigi kohtu pädevus aga tuleneb kriminaalmenetlusasutuse toimingust ja see kohus ei ole analüüsinud oma rahvusvahelist kohtualluvust. Kui aga ei oleks olnud kriminaalmenetlusasutuse toimingut, oleks see kohtualluvus hoiule antud asja tagastamise nõude puhul samade isikute vahel määratud rahvusvahelises kontekstis teisiti. Nimelt kui politsei ei oleks autot kinni pidanud, oleks see jäänud hagejate omandisse ja eseme tagastamise nõude oleksid pidanud esitama Prantsusmaalt pärit omanikud. Avaliku võimu teostamine kriminaalmenetlusasutuse poolt mõjutab seega rahvusvahelises kontekstis pädeva kohtu kindlaksmääramist, mis võib tuua kaasa üldise ettenähtavuse põhimõtte rikkumise.

⁵ 18. septembri 2019. aasta kohtuotsus Riel, C-47/18, EU:C:2019:754.

Teine eelotsuse küsimus

- 22 Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, kaalutleb eelotsusetaotluse esitanud kohus, kas Brüsseli Ia määruse artikli 8 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et hoiule antud asja tagastamiseks kostja nõusoleku asendamise nõue, mille on esitanud üks hoiuleandmise menetluse osaline selle menetluse teise osalise vastu, on hagi selle õigusnormi tähenduses.
- 23 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu kahtlused tulenevad selle õigusnormi erinevast sõnastusest eri keeleversioonides ja asjaolust, et Euroopa Kohus ei ole seni seda õigusnormi tõlgendanud.
- 24 Viidatud määruse artikli 8 punkti 2 tšehhikeelses versioonis on kasutatud mõistet „intervenční žaloba“ (kolmandate isikute osalusega menetlus), viitamata kuidagi kostja kui kolmanda osalise staatusele. Sarnaselt on saksakeelses versioonis kasutatud mõistet „Interventionsklage“, ja prantsuskeelses versioonis mõistet „demande en intervention“.
- 25 Erinevalt nendest on aga ingliskeelses versioonis rõhutatud, et kostjal peab olema kolmanda isiku staatus või peab olema tegemist menetlusega, milles osaleb kolmas isik. Sarnaselt on sõnastatud näiteks ka poola-, slovaki- ja horvaadikeelsed versioonid.
- 26 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et lahknevuste korral eri keeleversioonide vahel tuleb õigusnormi tõlgendamisel võtta arvesse õigusnormi konteksti ja eesmärki, mida kannab õigusakt, mille osaks kõnealune õigusnorm on⁶.
- 27 Püüdes teha kindlaks Brüsseli Ia määruse artikli 8 punkti 2 eesmärki, võttis eelotsusetaotluse esitanud kohus arvesse ka varem kehtinud õigusakte⁷, Euroopa Kohtu praktikat selle õigusakti ja varem kehtinud õigusaktide valdkonnas ning nn Jenardi aruannet⁸, mis kujutab endast kommentaari Brüsseli konventsioonile ja sisaldab juhiseid seoses selle konventsiooni eesmärkidega. Sellest aruandest tuleneb muu hulgas, et töö käigus Brüsseli konventsiooni kallal peeti soovitavaks luua käendajate ja muude kolmandate isikute jaoks eraldi sätteid. Vastuses küsimusele, kuidas tuleks tõlgendada mõistet „kolmandate isikute osalusega menetlus“ („third party proceedings“), viidati Belgia kohtumenetluse seadustiku artiklitele 15 ja 16, milles on selline menetlus defineeritud juhtumina, kus „kolmas isik liitub menetlusega“.

⁶ 27. oktoobri 1977. aasta kohtuotsus 30/77, EU:C:1977:172, punkt 14.

⁷ Brüsseli konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT 1972, L 299, lk 32; konsolideeritud tekst EÜT 1998, C 27, lk 1; edaspidi „Brüsseli konventsioon“) artikkel 2 ja nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42) artikli 6 lõige 2.

⁸ ELT 1979, C 59, lk 1.

- 28 Kui määruse artikli 8 punkti 2 tõlgendatakse Jenardi aruande kontekstis ja viidates käesolevale kohtuasjale, siis ilmselt ei oleks võimalik selle reegli alusel tunnustada Tšehhi Vabariigi kohtute pädevust, sest hoiule antud eseme tagastamiseks nõusoleku asendamise menetluses puudub kolmas isik ja selle osalised on vaid hoiuleandmise menetluse põhikohtuasja osalised.
- 29 Teisele järeldusele saaks aga jõuda, kui lähtuda selle õigusnormi teistsugusest autonoomsest tõlgendusest. Menetlus, mille on algatanud hagi nõusoleku saamiseks hoiule antud eseme vabastamiseks, on nimelt hoiuleandmise menetluse vahemenetluse. Paljudes õiguskordades aga sisalduvad vahemenetlused (kolmandate isikute osalusega menetluse üldmõistes, nagu see on ka Brüsseli Ia määruse tšehhikeelses versioonis.

TÖÖDOKUMEN